

Производството и продажбата на енергия често е ключова дейност за общностните енергийни проекти, независимо дали е основната дейност или не. Това е изключително важна дейност, тъй като замества изкопаемите горива в енергийната система, помага за смекчаване на изменението на климата и запазва парите в местната общност. Някои проекти стават достатъчно големи, за да произвеждат енергия от множество технологии, но ако сега започвате, ето различните източници, от които можете да избирате.

ВЯТЪРНА ЕНЕРГИЯ ГЛАВА 19

„Вятърът духа за всички, не само за компаниите!“. Това обяви кооперативът *Esorower* през 2016 г. пред местната община. Използването на тази енергия дава възможност на местните жители да трансформират своята енергийна система и да развият общността. Производството на вятърна енергия заема голяма част от общото производство, не позволявайте на големите компании да го монополизират!

ЗАЩО ВЯТЪР?

Един вятърен парк може да произведе значително количество енергия, повече от слънчеви панели например. Една среднестатистическа вятърна турбина на сушата може за година да произведе повече от 6 милиона kWh и така да захрани 1500 домакинства с електричество. Вятърът може да бъде важен инструмент за замяна на изкопаемите горива, които дестабилизируют климата.

Вятърът също така може да генерира значителни приходи, които да бъдат използвани за подпомагане на вашата общност – директно чрез споделяне на печалби и косвено чрез създаване на добавена стойност в местната икономика.

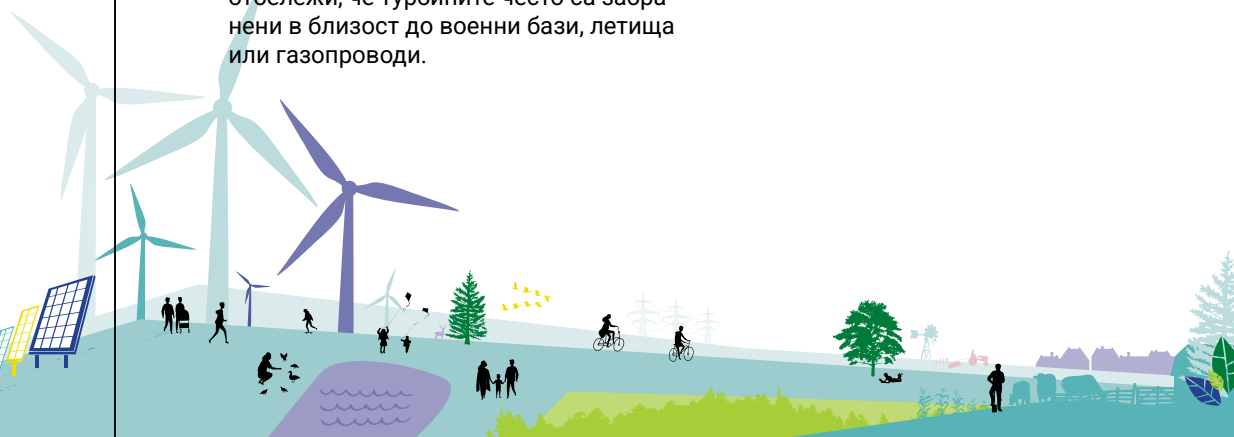
Когато мислите за вятърната енергия, вземете предвид заобикалящата ви среда. Географията във вашия район подходяща ли е? Законовите наредби подкрепят ли, или блокират проекта? Правят ли го нерентабилен? Как бихте транспортирали турбина до вашия регион? Това са въпросите, на които трябва да си отговорите, преди да решите дали ще изберете вятъра.

На тези въпроси е по-лесно да се отговори, след като идентифицирате потенциална земя и възложите подробно проучване на технологичните опции с помощта на консултант, ако е необходимо. В повечето страни онлайн картите на скоростта на вятъра могат да ви помогнат да разберете колко осъществима би била една турбина в даден район. Също така е важно да се отбележи, че турбините често са забранени в близост до военни бази, летища или газопроводи.

ОБЩЕСТВЕНА ПОДКРЕПА

Ключът към получаване на обществена подкрепа за вятърната енергия е да се съберете заедно с местната общност и с помощта на лист хартия сами да изградите своята визия. Накарайте хората да се срещнат с експерти, споделете добрите примери, отговорете на въпроси, но не започвайте с фиксиран план: това е най-бързият начин да загубите доверието им. Бъдете гъвкави! Изграждането на подкрепа отнема време, но както ще видите по-долу от примера от Екло, плановете, направени с реално гражданско участие, могат да доведат до успешни разрешителни без големи възражения.

Парковете за вятърна енергия на сушата често са „трън в очите“, тъй като хората се оплакват, че съсипват естествения пейзаж. Въпреки това е интересно да се види как когато печалбите се споделят в общността, хората започват да харесват гледката. Естествено, се съпротивляват на турбините, когато им ги налагат, без да им носят печалба!

УСПЕШЕН ПРИМЕР ВЯТЪРНАТА ЕНЕРГИЯ СРЕЩУ ЕНЕРГИЙНАТА БЕДНОСТ
В ЕКЛО | БЕЛГИЯ

Вятърът е общ ресурс и трябва да бъде за всички. В град Екло, Белгия, кооперативът *Ecopower* споделя собствеността върху вятърна турбина с местните власти. Този тип публично-гражданско сътрудничество има голям потенциал. Избраните длъжностни лица имат интерес да се възползват от вятъра, докато енергийният кооператив предоставя техническите знания и умения, отразява пряко гласа на гражданите и включва уязвими групи.

Проектът „Екло“ започна бавно, за да се консултира с хората и да се увери, че има реална подкрепа от местната общност. Сега градът се опитва да привлече и семейства, намиращи се в енергийна бедност, които всъщност плащат висока цена за електроенергията. Екло обмисля да предостави предварително финансиран дял от гражданския енергиен кооператив на 750 души въз основа на 25% собственост върху една вятърна турбина. По този начин, като съсобственици на вятърната турбина, тези хора ще се възползват от всички предимства на пълноправни членове на *Ecopower*. Те ще могат да използват електричество на себестойност и така да намалят сметките си и да изплатят натрупаните си задължения за електроенергия. Със спестеното от сметките за енергия те също така ще могат да погасят разходите за собствен дял (250 евро) в кооператива.

Членова на *Ecopower* застанали пред турбина на вятърен генератор, който ще бъде построен в Екло. © *Ecopower cv*

След това работници от местните социални служби ще подкрепят семейства, намиращи се в енергийна бедност, с насоки и управление на бюджета, за да намалят риска от просрочване на плащанията.

Инициативата показва как можете да включите хора, които се затрудняват със сметките, като им осигурите достъп до възобновяема електроенергия, без да се налага да купуват кооперативен дял на стойност 250 евро. Без риск от социална стигма, хората могат да станат пълноправни членове на енергийната общност и да плащат цената на дела, докато спестяват.

Общината в Екло и кооперативът си сътрудничат и по отношение на топлоснабдяването, тъй като градът му възложи изграждането на топлофикационна мрежа, базирана на отпадна топлина и възобновяеми източници. Когато градът обяви търг за изграждане на голяма топлофикационна мрежа, той изисква цел за 100% възобновяема енергия и минимум 30% гражданска собственост. Печелившият консорциум успява да гарантира това чрез партньорство с *Ecopower*, за да направи отоплението устойчиво и достъпно за всички.

Обществената консултация не е просто средство за получаване на разрешение за стартиране на проект за възобновяема енергия, това е шанс да се впрегнат знанията и уменията на общността.

Жителите ще излязат с идеи, въпроси, проблеми и опасения, за които никога не бихте се сетили сами. Дискусиите ще ви помогнат да създадете устойчив план, като същевременно изградите доверие и база за бъдещо набиране на средства. Може също така да ви помогне да идентифицирате лидери в общността, които да помолите да се присъединят към вашия проект.

НАМИРАНЕ НА ЗЕМЯ

Средната продължителност на живота на една вятърна турбина е от 20 до 25 години, така че ще трябва да планирате предварително! Трудно постижимо е общността да може да притежава земята, поради което повечето кооперативи наемат част от земята на фермерите. Бъдете внимателни обаче: след като дадена турбина заработи, съседните ферми може да са твърде близо, за да инсталират свои собствени и да получат същите предимства. Подкрепата за изграждане също трябва да гарантира, че всички споделят печалбите, поради което кооперативите често предоставят компенсации на съседните ферми.

ВЯТЪРНА ЕНЕРГИЯ ГЛАВА 19

Когато търсите място, е много важно да проучите региона навреме. Може частна компания да притежава земя и да може да я отдаде под аренда, или пък общината да е готова да сътрудничи. Започнете, като се свържете с местните власти, за да обсъдите използването на земята. Поинтересувайте се за нейното планирано предназначение. Енергийните общности, включващи общините, обикновено са сред най-успешните.

РАЗВИВАНЕ НА УМЕНИЯТА, ОТ КОИТО СЕ НУЖДАТЕ

Ако на който и да е етап се почувствате претоварени, не забравяйте, че не сте първият човек, издигнал турбина за своята енергийна общност. Много кооперативи са правили това преди и са натрупали знания и опит.

Не се колебайте да се обърнете за съвет, особено ако някой във вашата страна е направил това успешно, или дори ако просто е опитал! Отбележете с какви умения разполагате в общността. Намерете хора с опит в производството на електроенергия, с умения в управлението на проекти, инженеринг или счетоводство.

ПОТЪРСЕТЕ СЪВЕТ

Обадете се на някого и го попитайте за съвет. Предложете да ги поканите на обяд или на кафе. Понякога дори ако те не знаят отговора, могат да ви помогнат да видите решенията или да откриете отговора заедно. Разбира се, няма нужда да разчитате изцяло на местната общност! Проверете дали наблизо има други общностни енергийни групи, от които можете да поискате съвет, и дали във вашия регион съществува структура, която би ви осигурила подкрепа. Ако не, винаги можете да се обърнете към REScoop.eu.

Европейски атлас на вятъра.
<https://map.neweuropeanwindatlas.eu>

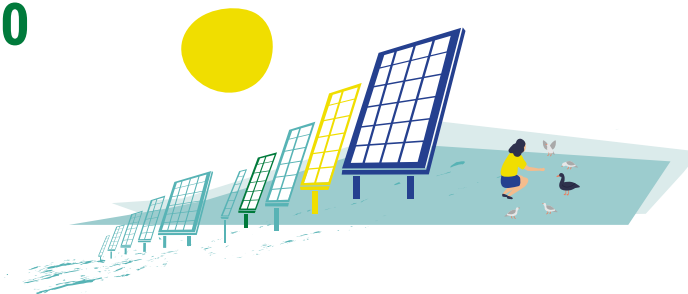
Примери за най-добри практики от проекта Win wind. <https://winwind-project.eu/resources/best-practice-cases/>

НАУЧЕТЕ
ПОВЕЧЕ

СЛЪНЧЕВА ЕНЕРГИЯ ГЛАВА 20

Повечето обществени енергийни проекти, изградени в Европа, са слънчеви. В много отношения слънчевата енергия е идеалната за обществени проекти. Въпреки че не произвежда толкова енергия, колкото вятъра, е подходяща първа стъпка поради по-ниската си цена и по-простите процеси на планиране.

Ако работите в местната община, слънчевата енергия трябва да е начело на класацията ви: тя е много подходяща за градска среда и допринася чудесно за създаването на местни работни места и икономическо развитие. Дребномащабните фотоволтаични инсталации обикновено са по-трудоемки (откъм инженерство, монтаж, поддръжка, одит) от централизираните технологии, създавайки три пъти повече работни места на единица капацитет.

Ако вашият град се е ангажирал със Споразумението на кметовете на ЕС за климата и енергията, вероятно имате цели за развитие на местна възобновяема енергия.

Добрата новина е, че с помощта на местните жители можете да постигнете бързи и забележителни резултати! Могат да бъдат разработени политики и бизнес модели за:

1. Оценяване потенциала на покривните пространства в града;
2. Увеличаване степента на разгръщане на слънчева енергия във всички сгради чрез специфични разпоредби.

Каквато и да е вашата стратегия, имайте предвид потенциалните препятствия за гражданските групи и общности, с които си сътрудничете. Те включват:

- Въпроси, свързани с наследството на сградите;
- Конфликтни приоритети между зелени или соларни покриви;
- Съгласуване на правилния брой слънчеви панели;
- Уверете се, че имате добро сътрудничество с електроразпределителните дружества.